

Месечен извештај

Проект за меѓуетничка интеграција на младите во образованието

Септември 2018 г.

Меѓукомпонентни активности

Активности за соработка на проектот

- ✓ Тимот на проектот обезбеди поддршка за Општина Центар во делот на интегрирањето на активностите за меѓуетничка интеграција во основните училишта. На иницијатива на Општина Центар, тимот на проектот се сретна со нивните претставници за да дискутираат за годишните програми на основните училишта на нивна територија. Како резултат на тоа, тимот на проектот обезбеди поддршка за унапредувањето на годишните програми на училиштата и годишните глобални планови на училиштата со предлагање на наставни и воннаставни активности што ја унапредуваат меѓуетничката интеграција во образованието. Потоа, членовите на тимот подготвија препораки и ги препратија до претставниците на општината и општинскиот совет за разгледување и усвојување.
- ✓ Општина Центар достави второ барање за поддршка на нејзините училишта. На посебен состанок, тимот на проектот се сретна со нејзини претставници за да го дискутира одржувањето на училишните згради во седум (7) основни училишни на нејзина територија. Во текот на состанокот беа разгледани различните можности за соработка и методите за презентирање на одржувањето на училишните згради.
- ✓ На 27 септември 2018 година, членовите на тимот на Проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието се сретнаа со претставници од организацијата Потрага по заедничка основа којашто го спроведува Проектот за унапредување на социјалната кохезија. Целта на овој состанок беше да се дискутира пристапот и да се подготви заедничка презентација на податоците од истражувањата на почетните состојби на двата проекта. Во соработка, двата тима ќе ги презентираат нивните наоди пред УСАИД крај на октомври.

Онлајн алатки за комуникација со јавноста

- ✓ Со цел да се зголеми видливоста на проектните активности, да се зголеми јавната свест за целите на проектот и да се зголеми ангажираноста на заедницата, проектот ги користи следниве алатки за комуникација со јавноста:
 - веб страница (www.mcgo.org.mk)
 - Facebook страница (www.facebook.com/mcgo.mcec.mk)
 - Instagram (https://www.instagram.com/mcgo_mcec_mk/)
 - мобилна апликација *EduMobMK* (Android - <https://goo.gl/9wPRjg>; iOS - <https://goo.gl/t6KC2B>)
 - Канал на YouTube ([Macedonian Civic Education Center - MCEC](https://www.youtube.com/channel/UC...))
- ✓ Сите онлајн платформи за комуникација со јавноста редовно се ажурираат со информации, вести, фото галерии, видеа, ресурси и материјали за текот на проектните активности.
- ✓ Подготвена е и започната кампања на социјалните медиуми за промовирање на мобилната апликација *EduMobMK*. Целта на кампањата е да се зголеми бројот на редовни корисници на апликацијата и да се осигури дека училиштата редовно се информираат за текот на проектните активности.
- ✓ Беше подготвено информативно видео за настанот *#YEIforPeaceDay* и истото беше сподделено на сите онлајн алатки за комуникација со јавноста. Освен тоа, видеото беше промовирано во текот на настапот на проектот на ТВ Сител и може да се најде на следниот линк: <https://www.youtube.com/watch?v=f2-sQBL-Adw>.
- ✓ Исто така, тимот на проектот работи на финализирањето на анимираното видео за промовирање на меѓуетничката интеграција.

#YEIforPeaceDay

- ✓ На 21 септември 2018 година, по повод обележувањето на Светскиот ден на мирот, во Градскиот парк во Скопје беше организиран јавен промотивен настан *#YEIforPeaceDay*. На настанот присуствуваа над 100 ученици и наставници од сите основни училишта од општина Бутел - ОУ Ацо Шопов, ОУ Гоце Делчев, ОУ Лиман Каба, ОУ Панајот Гиновски, ОУ Петар Здравковски Пенко, ОУ Св. Климент Охридски и ОУ Живко Брајковски. Во текот на настанот, учениците од различни етнички заедници заедно учествуваа во неколку иновативни и креативни граѓански иницијативи.

Соработка со медиумите

- ✓ Претставник од проектот и двајца наставници од ОУ Живко Брајковски, Бутел беа гости на утринската програма на ТВ Сител. Целта на гостувањето на ТВ беше јавноста да се информира за успешната прослава по повод Светскиот ден на мирот и да се споделат најновите достигнувања на проектот во делот на зајакнувањето на меѓуетничката интеграција во училиштата. За да го гледате гостувањето на утринската програма, посетете го следниот линк: <https://www.youtube.com/watch?v=qllVtWZlWn4&list=PLtjl0zsdTmKKiFeKxV7cL7M-swP33piTh&index=9>.
- ✓ Со цел да се зајакне улогата на медиумите во процесот на промовирање на меѓуетничката интеграција во училиштата, како и развојот на граѓанските и демократските вредности кај младите, беше организирана тркалезна маса со новинари. Во текот на настанот беа презентирани и податоците од истражувањето за почетната состојба на училиштата од фаза 1. Затоа, околу триесет новинари, претставници на образовните институции и претставници на меѓународната донаторска заедница коишто беа присутни на тркалезната маса учествуваа во дискусијата на следната тема: *Улогата на медиумите и нивното влијание врз промоцијата на меѓуетничката интеграција и демократските вредности помеѓу младите.*

- ✓ Понатаму, за да се зајакне соработката со медиумите и да се осигури дека тие имаат ажурирани информации во врска со текот на проектните активности и достигнувања, беше подготвен медиумски информатор и истиот беше споделен со нив.

Мониторинг и евалуација

- ✓ Тимот на проектот подготви и препрати е-прашалник којшто беше адресиран до 80 општини и нивни претставници. Целта на ова истражување е да се оценат перцепциите на претставниците на општините во врска со потребата од имплементација на активности коишто се однесуваат на меѓуетничката интеграција и граѓанските иницијативи, вклучувајќи ја и потребата општините да обезбедат поддршка за таквите активности. До крајот на септември, беа добиени одговори од 44 општини.
- ✓ Беше подготвен и преведен ревидиран е-прашалник за претставниците на стручните служби и директорите на училиштата и истиот наскоро ќе биде препратен до училиштата. Целта е да се истражат перцепциите на стручните служби и директорите на училиштата за меѓуетничката интеграција и граѓанските иницијативи во училиштата, како и нивните сугестии за подобрување на имплементацијата на активностите.
- ✓ Процесот на преведување на инструментите за испитување на ефектите од активностите врз перцепциите и практиките на учениците, наставниците, родителите, стручните служби и директорите на училиштата од фаза 1 е завршен. Прашалниците беа поставени на Survey Monkey, а процесот за подготовка на листи за собирање на прашалниците за секое училиште и под-примерок (ученици, наставници, родители, стручни служби и директори) е во тек.

Претстојни активности

- ➔ Одржување на соработката и координацијата со клучните образовни институции.
- ➔ Редовно ажурирање на сите онлајн платформи на проектот со информации, вести, фото галерии, видеа, ресурси и материјали. @Промовирање на EduMobMK на училиштата вклучени во втората година на проектот.
- ➔ Подготовка на инфографик за интегрирани училишни секции.
- ➔ Споделување на видео за промовирање на меѓуетничка интеграција со општата јавност.
- ➔ Подготовка на видео за граѓански и демократски вредности меѓу младите.
- ➔ Организирање на теренска посета за претставниците на медиумите.
- ➔ Организирање на гостување на ТВ.
- ➔ Финализирање на методологијата и инструментите за спроведување на истражување на почетна состојба за начините на имплементација на Граѓанско образование во средните училишта.
- ➔ Спроведување на е-истражување за ефектите од активностите меѓу учениците, наставниците, родителите, стручните служби и директорите од 40-те училишта од фаза 1.
- ➔ Завршување на е-истражувањето со претставниците на општината и подготовка на првиот нацрт со наодите.
- ➔ Финализирање на методологијата и инструментите за *Истражувањето на почетна состојба за начинот на имплементација на граѓанското образование во средните училишта.*
- ➔ Обука за модераторите и записничарите од фокус групата за спроведување на истражување на подоцнежна состојба во училиштата од фаза 1 и *Истражување на почетна состојба за начинот на имплементација на граѓанското образование во средните училишта.*

Активности за зајакнување на меѓуетничката кохезија

Поддршка на иницијативата на Град Скопје за унапредување на меѓуетничката интеграција во образованието во средните училишта

- ✓ Проектот, во соработка со ОБСЕ и во координација за Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието и градоначалникот на Град Скопје подготвија Акционен План за иницијативата покренати од Град Скопје, за поддршка на заедничките наставни часови со ученици од различни наставни јазици во три избрани средни училишта во Скопје.
- ✓ Поради тоа, на почетокот на септември беше организиран состанок со претставници од Град Скопје, претставници од три средни училишта (Арсени Јовков, Боро Петрушевски и Здравко Цветковски) и тимот на проектот со цел да се дискутира за иницијативата и да се планираат заедничките часови.
- ✓ Училиштата доставија план за имплементација на заеднички часови во секоја година (генерација) во нивните училишта, вклучувајќи и тимови на наставници и предмети на кои ќе се реализираат заедничките часови. Покрај тоа, тимот на МИМО одржа координативен состанок со претставници на Градот Скопје и МОН за да разговара за идните чекори, активности и поддршка за реализација на иницијативите заеднички часови во наредниот период.
- ✓ Како резултат, тимот на МИМО помогна во подготовката на акциониот план со цел да обезбеди целосна поддршка на училиштата и клучните образовни институции, што ќе им помогне на наставниците во планирањето и организирањето на заедничките часови. Планот беше споделен со Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието и Градот Скопје и ќе вклучува неколку фази пред почетокот на заедничките часови во училиштата, што се предвидени да започнат во второто полугодие од оваа учебна година.

Работилници за поддршка на новите членови на Тимовите за училишна интеграција (СИТ)

- ✓ Тимот на МИМО подготви и организираше две (2) работилници за поддршка на новите членови на Тимовите за училишна интеграција (СИТ). 24 училишта имаат нови членови на Тимовите за училишна интеграција (СИТ) и им беше потребна поддршка за да ги запознаат со нивните одговорности и процеси на училишно, општинско и државно ниво. Менторите за МИМО беа фасилитатори на процесот во кој членовите на Тимовите за училишна интеграција

(СИТ) се стекнаа со потребнаа со потребното знаење и вештини за почитување на критериумите за меѓуетничка интеграција во образованието при организирањето и спроведувањето заеднички училишни активности. Исто така, менторите им помогнаа на членовите да се запознаат со институционалните промени и развојот на настаните во однос на меѓуетничката интеграција како суштински процес во образовниот систем. Во наредниот период ќе биде обезбедена поддршка за овие училишта. Како резултат, училиштата можат активно да се вклучат во процесите за меѓуетничката интеграција во образованието и да започнат со имплементација на активностите за меѓуетничка интеграција во училиштата.

Состанок со сите градоначалници и општински претставници задолжени за образование во Македонија

- ✓ Со цел да се зајакне соработката со општините, тимот на МИМО подготвува и во текот на октомври ќе организира состанок со градоначалниците и општинските претставници од цела Македонија. Во текот на состанокот, ќе бидат споделени информации за тековните процеси за меѓуетничка интеграција во образованието и активностите на проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието. Исто така, ќе бидат споделени информации за институционалните промени и достигнувања во образовниот систем, одржување на училишните објекти, подобрување на работните и безбедносните услови за учениците и наставниците. Дополнително, претставниците на Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието ќе ги информира градоначалниците и општинските претставници за релевантноста на грантот на МОН што обезбедува поддршка на училиштата за имплементација на заеднички ученички активности.

Работилница за градење на капацитетите на менторите на МИМО за стратешка и ефикасна комуникација

- ✓ Тимот на МИМО ги направи потребните подготовки за претстојната работилница за стратешка и ефикасна комуникација за ментори за МИМО. Во текот на работилницата, менторите на МИМО ќе дискутираат и развиваат вештини за стратешка и ефикасна комуникација како основен аспект за поддршка на членовите на Тимовите за училишна интеграција (СИТ), други наставници и училишта при имплементација на активностите за меѓуетничка интеграција во образованието на училишно ниво. Работилницата има за цел да понуди различни форми на симулации и вежби. Како резултат, менторите на МИМО дополнително ќе развијат вештини за комуникација со релевантни чинители на општинско и училишно ниво. Исто така, ќе стекнат знаење како да ги пренесат на јавноста заедничките пораки за релевантноста на процесот за меѓуетничка интеграција во образованието во земјата.

Долгорочни воннаставни активности во училиштата

- ✓ На 7 септември 2018 година беше објавен повик за аплицирање и сите основни и средни повеќејазични училишта беа поканети да се пријават за поддршка за имплементација на долгорочни воннаставни активности во нивните училишни секции. Училиштата ги доставија нивните апликации онлајн, во рамките на дадениот рок што му овозможи на тимот на проектот брзо да ги сумира резултатите.
- ✓ Во наредниот период, добиените апликации ќе бидат евалуирани од страна на проектната комисија според утврдените критериуми. Потоа, проектот ќе ги објави резултатите за училиштата.
- ✓ Избраните училишта ќе добијат поддршка во спроведувањето на активности со учениците што ќе им овозможи подобро да се запознаат, заедно да учат и да работат со цел да постигнат некоја заедничка цел/ да направат заеднички производ, истовремено воспоставувајќи и зацврстувајќи ја личната комуникација, како и меѓуетничките и граѓанските вредности.

Претстојни активности

- ➔ Организирање три (3) работни состаноци со градоначалници и општински претставници задолжени за образование во Македонија.
- ➔ Имплементација на работилница за градење на капацитетите на менторите на МИМО за стратешка и ефикасна комуникација.
- ➔ Подготовка на поддршка на училиштата од Град Скопје за унапредување на процесот за меѓуетничка интеграција во образованието преку спроведување на нивната иницијатива за заеднички часови.
- ➔ Одржување редовни координативни состаноци и активности со Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието. @Подготовка за увиди на часови и заеднички наставни часови.
- ➔ Организирање јавни презентации од креативните работилници и состаноци со нови осум (8) избрани средни училишта за имплементација на креативни работилници и форум театар во 2019 година.
- ➔ Завршување на евалуацијата на апликациите за поддршка на имплементацијата на долгорочни воннаставни активности и објавување на резултатите.
- ➔ Обезбедување поддршка на училиштата при имплементацијата на долгорочни воннаставни активности.

Активности за јакнење на демократската култура и граѓанското однесување

Брошура за Граѓанско образование за осмо (8) одделение

- ✓ Во текот на септември, тимот на проектот работеше на финализирање на содржините и конкретните теми што се дел од брошурата за граѓанско образование за учениците од осмо (8) одделение. Беше направено ревидирање, лектура, дизајн и превод на првите две теми од брошурата. Исто така, беше направено ревидирање на други четири теми и авторите работеа на нивно финализирање.
- ✓ Како поддршка на имплементацијата на граѓанското образование во училиштата и поддршка при процесот на настава и учење, првата тема од брошурата беше објавена на веб страницата на БРО и е достапна на следниот линк: <http://bro.gov.mk/?q=mk/node/256>.

- ✓ Објавувањето и ставањето на располагање на првата тема од брошурата што беше развиена врз основа на новата подобрена наставна програма по граѓанско образование е првиот резултат од реформата за унапредување на предметот граѓанско образование имплементирана со поддршка на Проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието.

Развој на модули за обука на наставници по граѓанско образование

- ✓ За цели на креирање сеопфатен приод кон граѓанското образование, тимот на проектот започна да развива модули за обука на наставници по граѓанско образование. Поради тоа, на 16-18 септември 2018 година, тимот на проектот организираше тридневен работен состанок со членовите на работната група одговорна за развој на модулите што вклучуваше советници од БРО, практичари и претставници од граѓанското општество. Како резултат, беше поставена основата за развој на модулите според новата наставна програма по граѓанско образование.
- ✓ Модулите вклучуваат содржини поврзани со новата подобрена наставна програма, методи и инструкции за градење граѓански компетенции меѓу учениците, креирање иницијативи и модели за овозможување учество на учениците во процесите на одлучување. Работната група одговорна за развој на модулите продолжува со својата работа и учествува во низа работни состаноци. Како резултат на овие активности, се очекува нацрт модулите да бидат развиени до почетокот на следниот месец.

Претстојни активности

- ➔ Финализирање на процесот на подготовка на Брошура за граѓанско образование за ученици од осмо (8) одделение.
- ➔ Спроведување почетни активности за започнување на процесот на спроведување на Истражување на почетна состојба за содржините на предметот граѓанско образование во средните училишта.
- ➔ Финализирање на процесот на развој на модули за обука за граѓанско образование за наставниците за основно образование.
- ➔ Организирање обука за обучувачи за фасилитатори што ќе имплементираат обуки за наставниците по граѓанско образование од основните училишта.
- ➔ Спроведување подготвителни активности за спроведување обуки за наставниците по граѓанско образование од основните училишта.

Активности за стимул на училиштата/реновирање

Теренски посети на избраните училишта за реновирање во првата година на имплементација на проектот

- ✓ Тимот на компонентата организираше теренски посети за да ги анализира техничките аспекти на побараните проекти за реновирање во: ОУ Вера Циривири Трена во село Дебреште, Општина Долнени; ОУ Гоце Делчев и СУ Кузман Шапкарев во Битола, ОУ Андреја Савевски Киќиш во Тетово, ОУ Единство Башкими Бирлик во Гостивар, ОУ Никола Карев во Радовиш, ОУ Маршал Тито и СУ Јане Сандански во Струмица и ОС Ацо Шопов во Бутел. Во секое училиште, во соработка со Тимот за реновирање на училиштата, беше дефиниран приоритетен проект за реновирање на училишните објекти.
- ✓ По теренските посети, десет (10) од 12 посетени училишта доставија техничка документација за проектите за приоритетно реновирање до тимот на компонентата за цели на понатамошно оценување. Техничката документација и побараните позиции доставени од шест (6) училишта беа евалуирани од страна на тимот на компонентата.
- ✓ На 4 септември 2018 година беше објавен јавен повик за лиценцирани компании за проектирање, ревизија и надзор на градежните работи во два дневни весници (Нова Македонија и Коха) и на веб страната на МЦГО на следниот линк: <http://mk.mcgo.org.mk/jobs-tenders/>. По добивањето на референциите на компаниите, тимот на компонентата ќе креира база на податоци за компании што ќе се користат за проектите за реновирање во училиштата. Базата на податоци ќе се користи за идентификување соодветни компании за надзор на конкретни реновирања на училиштата.

Посета на генерал-мајор Стивен Креј на Општина Охрид и ОУ Братство Единство

- ✓ На 20 септември 2018 година, генерал-мајор Стивен Креј, генерал-аѓутант на Националната гарда на Вермонт го посети основното училиште Братство Единство во Охрид и оствари неформална средба со градоначалникот на Општина Охрид и претставници на училиштата.
- ✓ На настанот присуствуваа повеќе од 40 ученици, наставници и родители, градоначалникот на Општина Охрид, Јован Стојановски, како и претставници на Националната гарда на Вермонт, САД.
- ✓ Сите присутни учествуваа на тркалезна маса на којашто се дискутираа заедничките активности кои ги спроведува училиштето со ученици од трите наставни јазици, како и нивното влијание врз пошироката заедница. Инспирирани од позитивните резултати од ваквите активности, младите од ОУ Братство Единство ги информираа генерал-мајор Стивен Креј за нивната подготвеност да воспостават партнерска соработка со училиште од Вермонт, САД.

Претстојни активности

- ➔ Потпишување на Меморандуми за соработка со директорите на училиштата и градоначалниците на општините.
- ➔ Подготовка на тендерска документација за проектите за реновирање на училиштата и објавување јавни повици за избор на најповолни добавувачи за имплементација на активностите за реновирање.
- ➔ Евалуација на прворангираните компании за имплементација на проектите за реновирање.